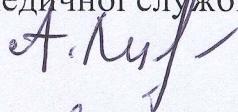

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра щелепно-лицової хірургії та стоматології
(назва)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Начальник кафедри ЩЛХiС
полковник медичної служби

А.Лихота
«03 » вересня 20 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗНЕБОЛЕННЯ В СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий(магістерський)

вид дисципліни _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання денна
(денна/заочна)

Київ – 2019/2020 навчальний рік

1. Опис курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Знеболення в стоматологічній практиці» є галузь медичних знань, яка вивчає: роль лікаря загальної практики у профілактиці стоматологічних захворювань; методики дослідження стоматологічних хворих; ознаки стоматологічних захворювань, методи знеболювання при гострих стоматологічних захворюваннях; взаємозв'язок стоматологічної патології із загальним станом організму;

Навчальна дисципліна «Знеболення в стоматологічній практиці» належить до циклу дисциплін за вибором, викладається у другому півріччі 3-ого року навчання, навчання за освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр медицини; спеціальність: 222 «Медицина»; спеціалізація: загальна практика-сімейна медицина.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглинюють знання з цієї дисципліни.

2. Мета викладання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Знеболення в стоматологічній практиці» для військових лікарів загальної практики - сімейної медицини є уdosконалення теоретичних знань та практичних навичок з окремих питань стоматології в обсязі необхідному для виконання своїх функціональних обов'язків відповідно з призначенням фахівця.

3. Очікувані результати (компетентності).

3.1. Слухач повинен знати:

- роль лікаря загальної практики у профілактиці стоматологічних захворювань;
- методики дослідження стоматологічних хворих;
- ознаки стоматологічної патології;
- методи знеболювання при гострих стоматологічних захворюваннях;
- взаємозв'язок стоматологічної патології із загальним станом організму;

3.2. Слухач повинен вміти:

- провести огляд ротової порожнини за допомогою дзеркала, зонду, пінцета;
- провести антисептичну обробку ротової порожнини;
- надати першу допомогу при гострих стоматологічних захворюваннях.
- провести знеболення при гострому стоматологічному захворюванні.

Вивчення курсу здійснюється у обсязі, необхідному для виконання лікарями загальної практики своїх функціональних обов'язків.

3.3. Компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

3.3.1. Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я з питань медичного забезпечення військ (сил), інших військових формувань, утворених відповідно до законів України а також цивільного населення, із застосуванням теорії і методів медичної науки, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог

3.3.2. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-3 Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням

ЗК-4 Здатність використовувати знання про основні напрямки та методи наукових досліджень для організації наукових досліджень у військово-медичній галузі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з застосуванням стандартних методик та з використанням програмно-технічних засобів

3.3.3. Спеціальні (фахові) компетентності за спеціалізацією (СК) – з врахуванням рекомендацій Всесвітньої організації сімейних лікарів.

СК-1 Здатність до управління первинним контактом з пацієнтом охоплюючи весь спектр проблем із здоров'ям, ефективно і належним чином надавати первинну медичну допомогу, раціонально використовуючи наявні ресурси охорони здоров'я, здійснюючи моніторинг, оцінку, удосконалення якості та безпечності медичної допомоги

СК-2 Здатність застосовувати пацієнт-орієнтований підхід, з урахуванням інтересів пацієнта та розглядати його проблеми в контексті існуючих обставин; надавати тривалу і безперервну допомогу, яка визначається потребами пацієнта

СК-3 Здатність розвивати спеціальні навички вирішення проблем з урахуванням поширеності хвороб та захворюваності прикріпленого населення, надавати допомогу при захворюваннях на ранніх і недиференційованих стадіях; ефективно та раціонально використовувати діагностичні і лікувальні заходи

СК-4 Здатність до комплексної оцінки пацієнтів, що мають кілька медичних проблем, потребують одночасного лікування як гострих, так і хронічних станів; управляти та координувати профілактичні заходи, лікування, догляд, паліативну допомогу та реабілітацію

СК-5 Здатність до орієнтації на громаду та узгодження з наявними ресурсами медико-санітарних потреб окремих пацієнтів і медико-санітарних потреб суспільства, в якому вони живуть

СК-6 Здатність до цілісного підходу до вирішення проблем із здоров'ям пацієнтів, враховуючи їх фізичні, психологічні, соціальні, культурні особливості

3.3.4. Військово-спеціальні компетентності за спеціалізацією (СКв)

СКв-1 Здатність до організації планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

СКв-3 Здатність організовувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час

3.4. Запланований результат навчання:

3.4.1. Загальна підготовка

РНз-2 Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РНз-5 Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи.

3.4.2. Спеціальна підготовка зі спеціалізацією

РНс-1 Вміти ефективно організовувати роботу в закладі первинної медичної допомоги, з урахуванням нормативної бази та правових аспектів діяльності лікаря загальної практики-сімейного лікаря, роботу в команді, дбати про безперервний професійний розвиток.

РНс-12 Вміти проводити обстеження, лікування та надання невідкладної допомоги пацієнтам із основними станами, які потребують хірургічного втручання та забезпечити маршрут пацієнта.

РНс-13 Вміти проводити обстеження, лікування, надання невідкладної допомоги та забезпечити маршрут пацієнта з травмами та ортопедичними захворюваннями.

3.4.3. Військово-спеціальна підготовка за спеціалізацією

РНв-1 Організовувати планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

РНв-3 Вміти організовувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час

4. Пререквізити

"Стоматологія" як навчальна дисципліна ґрунтуються на вивчені слухачами УВМА клінічних дисциплін, організації охорони здоров'я,

військової гігієни, організації медичного забезпечення військ, медичної статистики й інтегрується з цими дисциплінами.

5. Тривалість курсу

Обсяг дисципліни: 1,5 кредит (45 годин)

Лекцій: 2 години

Групові заняття: 28

Самостійних занять: 15

Форма контролю: залік

Термін викладання для освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»: 3 рік навчання

Мова викладання: українська

Теми, що розглядаються:

Блок змістових модулів 1.

Змістовий модуль 1. Організація стоматологічної допомоги в Збройних Силах України.

Змістовий модуль 2. Обстеження стоматологічних хворих. Ознаки патології.

Блок змістових модулів 2.

Змістовий модуль 3. Анатомо-фізіологічні особливості щелепно-лицевої ділянки. Аnestетики, що використовуються в стоматології.

Змістовий модуль 4. Знеболення при гострих стоматологічних захворюваннях.

Залік.

6. Інформація про викладача

Викладач	Лишишина Наталія Володимирівна
Вчений ступінь	
Посада	Старший викладач кафедри
Наукові інтереси	стоматологія
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	

7. Методи викладання

Денна форма навчання;

– фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

– індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;

наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

Інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, ділова гра, кейс-метод.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- пояснівальний (викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»,

- репродуктивний головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача,

- проблемного викладу (використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачами способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички сучасного клінічного мислення)

- частково-пошуковий (евристичний) (для досягнення мети поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо діагностики та лікування захворювань нервової системи, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення находить сам слухач).

- дослідницький. є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду лікарської діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку).

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріplення; перевірка.

8.Політика курсу

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття.
- у випадку пропуску лекційних / практичних занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних , практичних та семінарських заняттях;
- на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно»;
- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає «0» балів.
- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

9. Види контролю знань та методи їх проведення

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Види контролю:

- поточний контроль базових знат (тестові завдання);
- самоконтроль
- підсумковий (залік з кредитного модулю).

Методи оцінювання результатів навчання

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Тестовий контроль.
3. Вирішення типових практичних завдань.

4. Письмовий теоретичний контроль.
5. Індивідуальний контроль практичних дій та отриманих результатів

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях;

Методи самоконтролю: питання самоконтролю;

Методи підсумкового контролю: залік.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни.

Поточний контроль – оцінювання теоретичних знань і практичних навичок слухачів з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестування, ситуаційні задачі, практичні завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією. Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліку. Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань слухача, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань, навичок пошуку науково доведеної інформації в мережі Інтернет. Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної теми навчальної дисципліни. З цією метою у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Слухач не може бути звільнений від здачі підсумкового контролю і отримати оцінку з навчальної дисципліни «Паліативна допомога» автоматично.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів слухач складає залік.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована), зміст і структура контрольних завдань, білетів та критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контролюального заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-

методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

10.Розподіл балів, які отримують слухачі

Блок змістовних модулів №1		Блок змістовних модулів № 2		Екзамен	Сума (R)
Поточний контроль	Модульний контроль	Поточний контроль	Модульний контроль		
10	20	10	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
80 – 89	B	добре		
65 – 79	C	задовільно		
55 – 64	D			
50 – 54	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
35 – 49	FX			
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Рекомендована література

11.1. Основна (базова) література:

1. Військова стоматологія: підручник/А.М. Лихота, В.В. Коваленко-К.: УВМА, Аграр Медіа Груп, 2016.- 284 с.
2. Основи стоматології / за ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009.- 592с.

3. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии - Киев: ООО «Червона Рута-Турс», 2012–1062 с.

Додаткова література:

1. Мигович М.І. Місцеве знеболення тканин щелепно-лицової ділянки. Львів, 1999.- 96 с.
2. Кононенко Ю. Г., Рожко Н.М., Рузин Г.П. Местное обезболивание в амбулаторной стоматологии – К. : Книга-плюс, 2001. – 320 с.
3. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога : навчальний посібник / Купновицька І. Г., Кононенко Ю. Г., Нейко Н. В., Рожко М. М. ; за ред.: Кононенка Ю. Г., Купновицької І. Г. – Вінниця : Нова Книга, 2017. – 288 с.

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Військова стоматологія Військова хірургія	Воєнна щелепно-лицева хіургія Терапевтична стоматологія Ортопедична стоматологія

Провідний лектор:

підполковник медичної служби

Н.ЛІЩИШИНА